

ВІСНИК

VISNYK ^{the} HERALD

суспільно-політичний місячник

РІК XXXVII Ч. 7-8
Year XXXVII No. 7-8

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ — 1984
JULY-AUGUST — 1984

ЦІНА .90 ЦЕНТИВ
PRICE \$.90

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ЗМІСТ

ІЗ СЛОВА ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА НА ЗДВИЗІ В ЕЛЛЕНВІЛ ...	1
Гідно відзначили великі річниці	3
Із Канцелярії Митрополита УКЦеркви Владики Стефана	3
На прославу слі пі д-ра Володимира Горбового	4
До 35-ліття „АВН-КОРЕСПОНДЕНЦ”	5
М. СУЛЯТИЧ — Як відноситись до ворога?	6
Д-Р О. СОКОЛИШИН — Альманах „Золотий вінок УНПомочі” (Рецензія)	9
ВАСИЛЬ ЛИТВИН — Завдання української преси (Закінчення) ..	10
ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО — Слово-привіт (До 70-річчя УНПомочі)	11
ІНЖ. АНТІН КУЩИНСЬКИЙ — Свято Володимира — свято Державности	14
БОГДАН ЛІВЧАК — „З народом і для народу”	16
ОЛ. ДОРДА — Чому ми нічого нечитаємо? ..	18
ВОЛОДИМИР МАЗУР - Прощання з другом Симоном Вожаківським	20
ПРОФ. І. ЛЕВАДНИЙ — Перший стаціонарний театр на Україні ..	21
55 Відділ ООЧСУ на Флориді	24
АЛЛА КОССОВСЬКА — На березі океану (Вірш)	

**

У черговому числі читайте: рецензію мгр. Лева Кокодинського на книжку „єпогадів” Михайла Подворняка „Вігер з Волині”, „Антонове життя” Клавдії Фольц, початок особливо важливої документами статті д-ра В. Ніньовського „Диявольська Конституція ССРСР — очима чужинців” та ін. цікаві матеріали.

**У ВАШІНГТОНІ — 16 ВЕРЕСНЯ ВСІ НА
АНТИМОСКОВСЬКУ ДЕМОНСТРАЦІЮ!**

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ВІСНИКА” ЛИШЕ 10 ДОЛ.

ВІСНИК

СЛОВО ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА НА ЗДВИЗІ В ЕЛЛЕНВІЛ

Відмічаємо світлі постаті й історичні чини, щоб вказати на героїку української нації, щоб зачерпнути з них моральної сили для дальшої боротьби за здійснення мети нації: відвоювання Української Самостійної Соборної Держави й розвал російської імперії усіх барв на національні суверенні незалежні демократичні держави в етнографічних кордонах поневолеваних народів.

Хто тогче і зневажає героїку нації — заперечує її саму, бо немає нації без героїв, без їхніх могил, що з них наша слава і наша воля променює.

Не даремно плекає наш народ культ могил і сипле їх, хоч окупант їх руйнує, але завжди наново з'являються вони.

Великі постаті бувають будителями народу, а історичні чини нації, її творчі вияви масового героїзму засвідчують, що не даремно йшли на муки діди в боротьбі, але за ті самі ідеали підуть і правнуки.

Нація це духовна єдність, якої не розірвати, якщо її сини і дочки живуть тими самими ідеалами і вирощують ті самі культурні цінності та зберігають ті самі традиції. Це єдність поколінь — живих, мертвих і ненароджених, як вчив нас Великий Тарас.

Шевченко це була унікальна постать не тільки в історії України, але й може в історії людства, яка єднала в собі три найвищі елементи Людини-Велета, елементи Генія, Героя і Національного Пророка.

„Вставайте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте” — його бойовий клич для нас сьогодні. Як же актуальний, як же гостро необхідний!

Прийшли пробойовники його виклику московському окупантові — Микола Міхновський з його: „Геть від Москви! Самостійна Україна — наша Мета”!

Прийшов Степан Бандера, якому сьогодні віддаємо нашу шану і прославу, який став дороговказом на тернистому шляху нації і своєю смертю, своїм — довгі десятиліття — кожночасним ризиком життя став символом сучасної визвольної боротьби нації! Його імені лякається Москва, бо з ним і очолюваною ним довгі роки Організацією народ утотожнює безкомпромісову всенародну боротьбу проти всіх окупантів України, зокрема ж проти москалів — відвічних ворогів України. Революційна ОУН — це дороговказ і орієнтир нації у наш грізний час!

25 років минуло від героїської смерті Степана Бандери, його діло зростає, охоплює все ширші кола народу, зокрема ж молоде покоління, і підтверджує, що ніколи кров, пролита за Батьківщину, не є даремною.

Це засвідчують герої Карпатської України, борці з усієї соборної України, у тому полк. Мих. Колодзінський, Зенон Коссак, пізніший Головний Командир УПА ген. Тарас Шухевич, провідні члени ОУН, воїни Карпатської Січі, оборонці Срібної Землі!

У найновішому періоді Української Державності, започаткованому Державним Актом 30 Червня 1941 р., що тривала одне десятиліття, — у державно-революційній конструкції — Українського Державного Правління — ОУН під проводом Степана Бандери — УПА під головним командуванням ген. Романа Шухевича-Чупринки і Української Головної Визвольної Ради, верховного, провідного органу українського народу, всенационального визвольнореволюційного центру, — УГВР під проводом члена УДП Романа Шухевича-Лозовського продовжувала у заступстві арештованого Державного Правління його діло.

Коли сьогодні вшануємо КОНОТОП і великого гетьмана Виговського, переможця над

московськими наїзницькими ордами — це свідоцтво, що нарешті дух меншевартости зникає у нас усіх, коли ми святкуємо наші перемоги над москалями! Це скріплять нашу силу до все гострішої боротьби без страху перед непереможністю північних загарбників.

Коли у нас дух відваги і віра у нашу українську правду будуть кріпшати — ми непереможні!

Не даремно Москва так злякалася перших ластівок перемоги наших ідей у вільному світі, з участю президента Регена, віцепрезидента Буша, амбасадорки Кірпатрик і голови АБН, коли в Конгресі ЗСА і Білому Домі відмічуємо, Тиждень Поневолених Націй і 40-річчя АБН, чи річницю Державного Акту 30 Червня 1941 року і 40-річчя УПА.

Президент Реген сказав м. р.: „Ваша боротьба — це наша боротьба. Ваша мрія є нашою мрією. Ви є сумлінням вільного світу. Ви колись теж будете вільні!” і назвав виразно Україну на першому місці, далі, Угорщину, Польщу, Чехо-Словаччину, В'єтнам...

Вся большевицька преса, телебачення, радіо передавали пресову конференцію з Києва 22 листопада 1983 року, у сорокріччя АБН, де КГБ намагався скомпромітувати ОУН і АБН, але розрахунок не вдавсь. Москва сама себе зловила у свої сіті так, як тепер, коли виразно заявила, що через відмічування Тижня Поневолених Націй у липні і демонстрації емігрантів української й інших поневолених народів — в Лос Анджелес не прийме участі в Олімпіаді. Страх Голята, озброєного по-зуби атомовими спорудами і ракетами, перед Давидом.

"VISNYK" — "THE HERALD" (ISSN 0042-7004) is published Monthly, except July and August, when bi-monthly for \$10 per year by the Organization for Defense of Four Freedoms for Ukraine, Inc., 136 Second Avenue, New York N.Y. 10003. Second-class postage paid at New York, N.Y.

POSTMASTER: Send address changes to THE VISNYK — THE HERALD, P.O. Box 304, Cooper Station, New York, N.Y. 10276.

ІДЕЇ І ПРАГНЕННЯ ВОЛІ СИЛЬНІШІ ЗА АТОМОВУ ЗБРОЮ! ВОНИ МИТА НЕ ПЛАТЯТЬ І ПРОНИКАЮТЬ ЗА ЗАЛІЗНУ ЗАСЛОНУ і з сердець народів і людей промінюють, як радіоактивні проміння, і є смертоносні для московських тиранів, для їхнього панування над народами.

Черненко виразно признався, що найбільша загроза для імперії і комуністичної системи — це визвольний націоналізм і релігія! Якщо, за словами Черненка, немає соціального для них підложжя, то чому Москва так боїться наших ідей? Мертвих не б'ють.

Нічого не допоможуть Москві її диверсії, периферійні, чи заступчі війни, вигортання капітанів з вогню чужими руками, розклад західних суспільств, топтання й обезцінювання християнства, націй, їхніх традицій і героїки; не можуть у час руйнування нашої культури культобмани і їх трубадури на Заході навіть серед українців ще й у п'ятдесяту річницю голодового народоубивства мільйонів в Україні, в п'ятдесяту річницю пострілу національного героя Миколи Лемка в обороні мільйонів. Завжди перемагатиме дух Шевченка з його Кавказом: „Борітеся, поборете, Вам Бог помагає!”, — дух Міхновського, Коновальця, Бандери, Шухевича, Коссака, Колодзінського, Лемка, дух Мазепи, Виговського, дух Конотопу, Крут, Базару, дух воїнів УПА, у бою з якими впавав російський маршал Ватутін, один з катів України, дух командира-героя Хріна, що після небуття ген. Свєрчевського, погромщика українського населення, перемагатиме дух творців ОУН-УДП-УПА-УГВР!

Відаймо поклін сьогодні д-р Володимирові Горбовому, одному з найбільших борців-націоналістів нашого часу, який щойно відійшов від нас у вічність невідомо якою смертю!

Згадаймо Олексія Тихого і Володимира Івасюка — мучеників за волю України!

Завжди пам'ятаймо про осліпленого московськими тиранами Юрія Шухевича, який понад 30 років карасться на московській каторзі за вірність ідеалам свого великого батька — Безсмертного Генерала!

Борімося усіма засобами і протестуймо проти московського терору, народо- і людинобив-

ГІДНО ВІДЗНАЧИЛИ ВЕЛИКІ РІЧНИЦІ

Під гаслом „Від Конотопу до УГВР”, заходами Крайового Комітету, що його очолював голова Т-ва кол. Вояків УПА друг Михайло Ковальчин, гідно було відзначено цьогорічні знаменні історичні, славні річниці у днях 30 червня — 1 липня на Оселі СУМ-А біля Елленвіл.

Вшанування річниць св.п. Степана Бандери, М. Міхновського, Жінок-Героїнь у Кінгірі, 325-ліття з часу перемоги української зброї під Конотопом та ін. відбулося у формі масового Здвигу, Панелю, Апелю перед пам'ятником Героїв, з численними доповідями та привітаннями, у тому від Митрополитів і Владик усіх Українських Церков. Головну доповідь виголосив кол. старшина УПА друг „Мар” — інж. Степан Голяш.

Учасники Здвигу зустріли довготривалими оплесками слово-привіт голови Українського Державного Правління, Проводу ОУН і президента АБН Достойного Ярослава Стецька, яке публікуємо у цій числі „Вісника”.

Активна участь сумівської молоді у Здвизі була немов попередженням окупаційної Росії, що українські національні сили — наростають і міцніють для остаточного змагу з імперіалі-

ства!

Хай живе новий Конотоп, який покладе остаточний кінець московській імперії варварів і комуністичній системі!

Хай живе вічно серед нас дух Степана Бандери, всенародного Героя України та нашого новітнього Святослава Хороброго — Тараса Чупрянки!

Київ проти Москви!

Св. Софія і Св. Юр проти Кремля!

Слава Україні!

Слава Героям!

Ярослав Стецько, Голова УДП,
Голова Проводу ОУН

том-шовінізмом. Повну бадьорости і важливих національних думок доповідь виголосила молода діячка з ТУСМ п-і Ляриса Лозинська-Кий.

Здвиг на зеленій сумівській Оселі залишив у всіх присутніх незабутнє враження і надхнув їх до дальшої праці і змагаль проти російського загарбника, в ім'я звільнення і привернення державности Україні.

КАНЦЕЛЯРІЯ МИТРОПОЛИТА

Слава Ісусу Христу!

20 червня 1984

Крайовий Комітет Організації
Українського Визвольного Фронту
у З'єднаних Стейтах Америки

Високоповажані Панове!

Дякую Вам за ввічливе повідомлення, що в дні 30 червня і 1-го липня ц.р., на Оселі СУМ-А в Елленвіл, Н.Я., будете відзначувати історичні події й тих кращих синів і дочок українського народу, що свій труд, працю, а навіть життя пожертвували в змаганнях за волю України.

Це дуже похвально, бо пізнання й вивчення історії народу має велике значення у вихованні молодого покоління.

Я завжди благословлю працю наших організацій, які працюють для добра й щастя народу, які об'єднують і виховують нашу молодь у любові Бога й ближнього. Я з великою пошаною до цих наших осіб, що своїми ділами творили історію народу й вписали свої діла й імена золотими буквами в анналах історії.

Ваше запрошення, щоб у цьому часі бути разом з Вами, приймаю, як вияв пошани до Митрополита, але, з огляду на це, що вже давніше я зобов'язався взяти участь у інших святкуваннях, на жаль не зможу приїхати до Елленвіл. Помолюся в тому дні до Господа, щоб благословив наш народ, нашу молодь і всіх учасників святкового здвигу в Елленвіл.

На Ваше прохання, щоб прислати благословення для української молоді та учасників Вашої імпрези, роблю це радо:

НА ПРОСЛАВУ ВЕЛИКОГО ПАТРІОТА

Болюча для української громадськості наспіла вістка з України про те, що нагло відійшов від нас серед невияснених обставин один з визначних борців за державну незалежність України, її суверенність і соборність, один з провідних членів ОУН від довгих років визвольної боротьби — сл. п. д-р **ВОЛОДИМИР ГОРБОВИЙ**.

З особливим болем прийняли цю вістку Члени Українського Державного Правління, які немінно витримали на своїх позиціях у найважчих умовах боротьби по сьогодні. Відійшов від нас Заступник Голови Українського Державного Правління в Україні, який довгі роки витримав на своєму пості під російською займанщиною і високо ніс прапор боротьби Суверенної Соборної Української Держави. Україна на каторзі і чужинецькі в'язні прославляли його Президентом Воюючої Української Нації. Патріарх Святіший Йосиф I мав велику пошану до його мужности і хоробрости, патріотизму і глибокої християнської віри.

Не стало серед живих Великого із старших борців в Україні. Не стало індивідуальности великого морального авторитету, навколо якого скупчувалася уява численних борців, які свідомі були того, що сл. п. д-р Горбовий належав до тих, які уособлювали альтернативу влади української нації, бо влада має вартість тоді, коли існують незламні носії. Ними є борці ОУН і УПА. Нею є три золоті літери ОУН-УДП. Нею є патріоти України, які в душі УДП-ОУН-УПА-УГВР продовжують цю боротьбу.

Незламний її речник, один з найкращих в Україні, відійшов від нас. Його місце не зали-

шилось порожнім. Боротьба продовжується і альтернатива української влади на українській землі існує і буде існувати далі. В душі ОУН-УДП-УПА-УГВР діє незмінно ОУН і Українське Державне Правління, хоча його довголітній речник — заступник Голови УДП — залишив цей світ.

Коли сьогодні перед цією світлою постаттю схиляємо голови, ми свідомі того, що прапор, який ніс незабутній друг Горбовий, не похилився, але — у всенародній боротьбі буде донесений до мети.

Альтернатива української влади існує в Україні. Існує воююча державницька Україна, оновлена 30 Червня 1941 р. в крові ОУН-УПА-УГВР проти колоніального творива Москви — УССР. Речником тієї України є Українське Державне Правління, що не сплямило прапору УССД ніякими колябораціями з ворогами, ані не підписало договорення з ніякими партнерами без ясного і точного визначення приналежности до України усіх етнографічних її земель, ані не служило ніколи чужим чинникам. За ним стоїть незламна УПА, незламні українські патріоти-самостійники соборної України, незламний український народ.

Державність сорокових років респектують найвищі українські церковні і громадські та найвищі чужинецькі чинники вільного світу, які влаштовують урочистості в честь її відновлення і її носіїв ОУН-УПА та ініціаторів АБН. Цим вони вшановують посередньо борців-героїв, вшановують Покійника, що стояв на фронті як заступник Голови Українського Державного Правління в Україні й як один з найвизначніших провідних членів революційної ОУН довгі десятки років, нескорений в'язень російських концтаборів, перед яким схиляють голови свої і чужинецькі в'язні різних національностей.

Хай живе вічна пам'ять про великого борця за волю і державну незалежність України!

Ярослав Стецько,
Голова Українського Державного Правління
Проф. д-р Роман Осінчук,

~~~~~  
*Всемогутній Боже! Зглянься на українську мольду, що зростає на Твою славу й добро українського народу. Благослови її та всіх учасників здеигу многими милостями, зберігай від злого й спрямовуй на дорогу святості життя.*

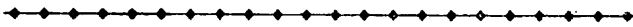
*Благословення Господне і Божий мир нехай буде зі всіма Вами завжди!*

✠ Митрополит СТЕФАН

## ПРЕЗИДЕНТ РЕГЕН ПРО ЮРІЯ ШУХЕВИЧА

У Зверненні з приводу Тижня Поневоленних Націй президент Роналд Реген закликав у цій році увесь американський народ пам'ятати про поневоленних і їх боротьбу за волю та державність.

Він окремо назвав „засудженого українсько-го патріота Юрія Шухевича”, ставлячи за приклад усіх борців за волю і державність поневоленних націй. Їхня боротьба — це справжній шлях до справжнього миру.



## СВ. П. ОЛЕКСІЙ ТИХИЙ

ТИХИЙ Олексій І., нар. 31. 1. 1927 р., мав вищу педагогічну освіту, працював завідувачем навчальної частини у середній школі, вперше був заарештований в 1957 р. і засуджений на 7 років ув'язнення за домагання поширити мережу українських шкіл на Донбасі.

Поново був заарештований 4-го лютого і засуджений 1-го липня 1977 р. Донецьким обласним судом на 10 років ув'язнення і 5 років заслання. Судили його за те, що був членом Української Групи Сприяння Гельсінкським Домовленням і за написаний збірник на тему української національно-культурної шкільної проблематики. Має би звільнитися 4. 2. 1992 р.

Помер на початку травня 1984 р. на засланні під ножем московських „хірургів”.

Вічна Ному Нам'ять!

Член Українського Державного Правління

Проф. Лев Шанковський,

Голова Ініціативного Комітету для створення УГВР і член УГВР

У червні, 1964

## ДО 35-ЛІТТЯ „АБН-КОРЕСПОНДЕНЦ”

Джон Стюарт, адмірал П. Ботто, д-р Ку-ченг Канг, князь Ніко Накашідзе, Дж. Сінгліаб, д-р Чтібор Покорни, Велі калом Кган... можна було б скласти довгий список співпрацівників англomовного видання — журналу „АБН-Кореспондент”, що виходить з рамени АБН вже 35 років.

Додаймо до списку закордонних авторів-однорідців і статті видатних українських політичних і суспільних діячів, зокрема голови Проводу ОУН Достойного Ярослава Стецька й багатьох ін. — і будемо мати певніший образ цього ювілейного видання щодо його автури.

„Свобода народам! Свобода людині!” — під цим гаслом створеного в Україні Антибольшевицького Б'юро Народів виходить ця важлива публікація, довгі роки за редакцією видатної політичної діячки, української жінки-дипломата мгр Слави Стецько.

Розвал московсько-большевицької імперії і побудова на її руїнах самостійних незалежних національних держав — це те, що пропагує „АБН-Кореспондент”, інформуючи уряди вільних країн світу, журналістів, науковців Заходу про події в Україні й ін. поневоленних „республіках”, про боротьбу усіх поневоленних народів проти Москви, про осягн в цій боротьбі. Від України до Афганістану, від Куби до Національного Китаю — такий великий тематичний засяг цього першорядної ваги видання.

Публікування „АБН-Кореспондент” утримується виключно на пожертвах, і в цій добрій ділі значна роля припадає на українських патріотів і патріоток, які свідомо підтримують цю коштовну чужомовну публікацію, пам'ятаючи, що преса — це зброя.

Вітаючи головного редактора чужомовних видань АБН п-і мгр Славу Стецько і всіх співробітників та співавторів „АБН-Кореспондент”, висловлюємо радість з того приводу, що журнал цей виходить і поширює правду в світі, демаскує імперіалістично-шовіністичну Москву, сіє зерна співпраці між народами, для яких воля і державність — головна мета життя і боротьби проти московської імперії диявола.

Багато, багатоуспіхів надалі! (п.).

М. Сулятич

## ЯК ВІДНОСИТИСЯ ДО ВОРОГА? ДО ПИТАННЯ „КУЛЬТОБМІННУ” З ССРСР

Повище питання може декому видатися дивним. Але воно приходить на думку після прочитання заяви канадського сенатора Павла Юзика, розісланої до опублікування в українській пресі. Заява написана на бланкеті Канадського Сенату, в Оттаві, 26 січня 1984 р.

Сенатор Юзик згадує відомий факт, що Канадська держава має від 1971 р. так званий „культурний і освітній обмін” з російською імперією — ССРСР. Сенатор відмічує, що він погодився репрезентувати Канаду під час приїзду до Оттави делегації від окупаційного російського режиму в Україні. З цими „делегатами” п. Юзик „говорив про обмін”.

Із тексту заяви годі помітити найменший натяк на те, що Сенатор є проти того „культ-обміну” Канади з державою російських народобивців. Пригадаємо, що з рук цього кривавого колоніального режиму загинули десятки мільйонів людей українського і інших уярмлених націй, включно до найновіших масакр цими „культобмінниками” афганського народу. Зовсім певно, що дехто з прибувших „делегатів” має на своєму сумлінні психічні катування не одного українського патріота і культурного діяча.

Україна поневолена росіянами **тотально** не має української держави, немає формально діючих українських Церков, не мають права діяти ніякі національні чи культурні організації та установи, як молодечі, робітничі, господарські, наукові, професійні і т. д. Формально існують лише такі суспільні структури, що є створені російськими окупантами і є під цілковитою їхньою контролею та керівництвом. Це зокрема відноситься до всіх установ і організацій в структурі УССР, які займаються культурною і освітньою діяльністю (і відверто сприяють російщенню).

Повищі ствердження зовсім не означають, що українська нація не проявляється і не пульсує своїм самобутнім культурно-духовим життям. Про все нові, часто героїчні, відважні чи-

ни постійно довідуємося з української преси. Не то сотні, а тисячі наших політично-культурних активістів сьогодні в російських тюрмах, психушках, таборах невольничої праці й терору та на заслання далеко від рідної Батьківщини. Але на їх місця постійно появляються все нові нескорені національні діячі. Безліч їх московські чекісти і „культобмінники” вимордовували. Згадати б декого з них з найновіших часів: Відомого композитора й диригента Володимира Івасюка, мисткиню Аллу Горську, історика Михайла Мельника, письменника й публіциста Гелія Снегірьова, О. Тихого і багатьох інших. Ті, які в неволі, змушені до мовчання й творчої неактивності. Другі, хоч формально „на волі”, то так стероризовані й настрашені, що мовчать і пасивні або психічно зламані. Ще інші активні в підпіллі й у самвидаві. Лише зросійщені і безхребетні мають змогу проявлятися, і то мусять дуже придержуватися директив і напрямних російської імперської еліти.

Але пан Сенатор чомусь дійсності не хоче бачити і публічно не хоче виступити проти російських расистів-народобивців.

Сен. Павло Юзик йде крок далі, бо зазначає свою позитивну участь у зустрічі з „делегацією” від окупаційного режиму. (Доцільно при цій нагоді пригадати, що українські нескорені культурні діячі не піддержують русифікації мови і захищають в українські абетці „букву „г”; тому має бути „делегация”). Що більше, він у своїй офіційній публічній заяві вживає большевицьку термінологію „Радянська Україна”, замість правильної „поневолена Україна” чи „уярмлена Україна”. Що таке „Радянська Україна”? Це навмисне зукраїнізоване скорочення „Української Совецької Соціалістичної Республіки” — тобто імперської форми російського тоталітарного панування на Україні. Це видумка русифікаторів, щоб нарід привик до російської неволі, як свого рідного режиму. „Радянська Україна” — це продукт московсь-





Ліберальної партії під керівництвом П. Трудо, то ця політика зовсім не на користь ані визволення України з-під російського ярма, ані культурного життя українців в Канаді і на Рідних Землях, ані не є згідна з резолюціями Світового Конгресу Вільних Українців, що рішуче й безсумнівно відкирають всяку коляборацію з російською імперією і її колоніальним режимом в Україні, так званою УССР.

Проте сен. Юзик є головою Комісії Прав Людини і є членом Секретаріату СКВУ. Тому маємо очевидний **конфлікт інтересів**. І з політикою канадського уряду, і з позиціями СКВУ є пов'язані сворідні ідейно-етичні вартості. Якщо такі вартості є принципово різні, то є виключене, щоб одна і та сама особа **рівночасно** визнавала, заступала й здійснювала дві різні ідейно-етичні позиції. Ні, це не можливе, пане Сенаторе! Немає дволічних людей, з двома різними ідейно-етичними заложеннями! Кожна людина має одну особистість — не дві. Ідейно-етичне обличчя — це не вбрання, яке можна кілька разів у день міняти. Тому, нездійсненним є, рівночасно — ворожнеча до російського расизму та імперіялізму, що заступає СКВУ, й культурно-обмінна з ним співпраця, яку веде теперішній уряд Канади. Це самозрозумілий ідейно-етичний конфлікт.

Висновок логічний: тому, що сенатор Павло Юзик понав у явний ідейно-етичний конфлікт, з цієї причини він мусить вибирати, або лояльно підтримувати політику ліберала — П. Трудо, або бути членом проводу СКВУ. В тій позі, яку він зараз займає, обидві протиставні собі ідейно-етичні засади він здійснювати не має змоги.

Ставимо до сен. П. Юзика відкритий запит: чи були б Ви підтримували приязні зносини і культуробмін з гітлерівською расистською Німеччиною в 1940-их роках, після того, як Німеччина завоювала кілька європейських націй і масово винищувала поляків, жидів, українців та інші національності? Ми припускаємо, що відповідь Сенатора певно буде негативна. Але в цій самій категорії, в якій тоді була націонал-соціалістична Німеччина, сьогодні є советська комуністична російська ім-

перія, або в багато гіршій. Якщо сен. Юзик дасть негативну відповідь на повище питання, то як пояснити його толерантно прихильну поставу до сучасних советсько-російських расистів?

Якщо сен. Юзик ставився вороже до німецької расистської імперії, то було б до неподумання, щоб він складав привіти та висловлював бажання поширити культуробмін з норвезьким Квіслінгом чи французьким маршалом Петеном, бо не було ні одного уряду по альянтській боці, який рівночасно ставився прихильно до ген. Де Голя і до маршала Петена, до норвезьких націоналістів, які боролися проти Гітлера, і до коляборантів з Гітлером. Тож і тепер є неможливістю рівночасно заступати політику прихильну до російської народобивчої імперії з її виконавцями по через т. зв. УССР, і заступати політику ворожу до цієї імперії і її колоніального расистського режиму в Україні. Сенатор Юзик мусить вибирати. Двостороння постанова шкодить **незалежній діяльності вільних українців**.

Сен Павло Юзик робить принципову помилку, коли він твердить, що він „не боїться з ворогом говорити”. Власне вся суть його помилки в тому, що з ворогом не говорить з позиції допомоги визвольній боротьбі уярмленої нації. Чи хтось чував таке диво, щоб під час Другої світової війни ген. Д. Айзенгавер „говорив” з гітлерівцями? Чи говорили і говорять жиди з гітлерівцями? Чи „говорили” польські старшини в Катині з московськими горлорізами? чи „говорили” поляки з нацистами після 1939 року? Чи „говорили” після 1940 року уряди балтицьких держав з російськими імперіялістами, які окупували їхні країни? Поневолені нації втримувати при житті найбільше конфронтативна дія, визвольна боротьба, а не „говорення” з даним імперським режимом чи народобивчою імперією. Ген. Айзенгавер вимагав цілковитої капітуляції расистської імперії! Чи хтось чував, що УПА і ОУН в 40-их і 50-их роках „говорили” з советсько-комуністичними москалями в Україні? Колись „говорили” з соціалістами-леніністами В. Винниченко, М. Грушевський, М. Хвильовий, М. Скрипник і тим подібні. Такі „говорення” лише шкодили воле-



Василь Литвин

## ЗАВДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

(Закінчення)

Преса має не тільки право, але й обов'язок критикувати й поборювати шкідливі течії, всякі викривлення і відхилення від лінії визвольної політики, концепції симбіози і коляборації з єдиномудримськими московськими дисидентами на Заході, що демобілізують наші національні сили і підготовляють ґрунт для нової катастрофи наших визвольних змагань. Невже наших демократів нічого не навчила історія, куди завела наших соціалістів співпраця з московськими соціалістами?!

Микола Міхновський писав у 1904 р. на цю тему:

„Революційна частина української інтелігенції, яка бореться поруч з москалями за демократичний лад в російській імперії в тій надії, що російські демократи повернуть українському народові належні йому права, є у великому блуді. В конституційній державі можна так само добре заборонити національну пресу і українську мову в школі, в суді, адміністрації. Зміни режиму бажає російська „демократія” для своєї користи, а не для поневолених Москвою народів. Тому вся боротьба української інтелігенції за зміну режиму в Росії — це добровільна рабська праця в користь поневолювачів українського народу.”

Міхновському були ясні ті істини 30 років тому, а наші „димократи” не годні зрозуміти того й сьогодні. Хто не має довір'я до себе і свого народу, той шукає чужих богів. Ніколи компромісом ідей не досягається великої мети. Справжня потужність нації, її ідейна внутрішня сила й відпорність виявляється не в догідні, сприятливі, а якраз в прикрі і тяжкі для неї часи.

Захищаємо ідею патріархату Українських Церков, даємо всебічну піддержку Блаженнішому Патріархові Йосифові в його важливій праці для завершення помісности УКЦ Патріархатом. Українська Церква зберегла наш нарід від національної смерті; її благородні ідеї любови до ближнього, допомоги бідним, побо-

рвання несправедливості і визиску слабших — є моральною опорою в житті нації і людини. Поборюємо „Остполітік” і контакти деяких ватиканських кіл з КГБ-івською церквою Пімена, якої ціллю є не екуменізм, а моральний розклад християнських Церков у світі і опанування їх знутри (це сталося зі Світовою Радою Церков, в якій загніздилися большевицькі впливи).

Особливу увагу звертаємо на молоде українське покоління, на нову зміну варті, яке в естафеті поколінь підійме наші прапори і понесе їх далі аж до побідоносного кінця.

Досіль ми говорили про обов'язки і завдання нашої преси.

Але преса має не тільки обов'язки, а й певні права, право на моральну і матеріальну піддержку свого громадянства. Пересічний громадянин в Америці, Канаді чи Австралії купує щоденно дві газети, ранішнє і вечірнє видання, в його домі знайдете більшу чи меншу бібліотечку. Недавно одно харитативне товариство в Канбері оголосило продаж дешевих книжок, подарованих громадянством. Маса народу товпилися в Альберт Голі, люди купували по 20-30 книжок. Протягом двох днів продано книжок на суму 27.000 дол., а Канбера має всього сто кільканадцять тисяч населення.

А як є у нас на фронті преси і книжки?

З прикрістю доводиться ствердити, що загал української еміграції мало, або й нічого не читає, особливо книжок. Перейдіться по українських домах: чи знайдете хоч би невеличку бібліотечку з українськими книжками? Тільки в одиниць. Зате знайдете бари, повні віскі, бренді чи іншого джину. Алькогольні напої дорогі. Подумати, скільки українських книжок можна купити за ті гроші і допомогти нашим видавництвам, письменникам, поетам! Наші видавництва боряться з фінансовими труднощами і ледве зводять кінці до купи. Ми любимо чванитися своєю старою європейською культурою, а книжка і преса є найкращим показником культури народу. Як ми виглядаємо з на-

Ярослав Стецько

## СЛОВО-ПРИВІТ

НА БЕНКЕТИ З НАГОДИ 70-ЛІТТЯ УНПОМОЧІ, ЧКАГО, 19. 5. 1984 Р.

Від імені Проводу ОУН і від мене особисто передаю сердечне привітання і найкращі побажання з нагоди сімдесятиріччя існування справжньо соборницької в національному і конфесійному сенсі братської інституції, яка охоплює у своїх рядах різні хвилі еміграції з українських земель, різних часів і з різних територій України. Всі вони злилися в одну не лише у вужчому братському розумінні, тобто забезпечену формацію, але в ширшому братсько-українському сенсі — єдність, яка має метою в ідейній і політичній гармонії допомогти українському народові відвоювати його завітну мету: У С С Д, що лежить в інтересі також ЗСА й усього волелюбного людства.

Пам'ятаймо усі, що вся наша еміграція усіх часів була політична, бо її причиною було лихоліття і визиск окупантами українського народу й української землі. Це не виключно заробітчанська еміграція, але еміграція, викликана політичною й економічною окупацією загарбниками України. Невже можна уявити, що українці, які понад усе люблять свою землю, медом і молоком текучу, землю чудесну красою своєї природи, величчю своєї культури, — мали потребу покидати її і йти в далекі чужі землі та перемінювати дикі пустелі в квітучі сади!

Я прагну використати сьогоднішню річницю і зложити глибоке признання піонерам Української Народної Помочі і через них — вшанувати нашу стару еміграцію, яка перша будувала твердині національної ідентичности: наші

~~~~~  
шою культурою перед англосакським світом?

Нашою зброєю є тепер вільне слово, яке московський окупант здушує на рідних землях. Тому кожна інформація про Україну і ті глибинні процеси, що відбуваються там, є важливим чинником у боротьбі за українську правду, є тією цеглинкою, яку ми докладаємо до будови величного храму — Самостійної Соборної Української Держави.

церкви і народні доми, і довгі десятиліття притримується українських національних і релігійних традицій!

Наш поклін їй і першим піонерам Української Народної Помочі, які поклали основи під її теперішній розквіт під новим, повним ініціативи і винахідництва керівництвом, яке її з великим успіхом розбудовує все краще і краще.

Як особливий символ творчої праці на українській народній ниві піонерів старшої української еміграції, хай послужить загально відома постать Василя Шабатури, довголітнього головного передсідника УНПомочі і її співосновника. Їх ідеалізм остався прикладом для всіх наступних хвиль еміграції!

УНПоміч мабуть єдина в своєму роді інституція, очолювана тепер українським патріотом з-над Дніпра, у співкерівництві з воїнами — борцями УПА, — щирими патріотами еміграції і новішої, згуртованими навколо єдино-правильної визвольної концепції, що її захищає Воююча Україна від десятиліть ОУН-УДП-УПА-УГВР Чупринки.

Наш Український Визвольний Фронт, у склад якого входить УНПоміч, це свідоцтво єдності вищої якості, єдності людей однієї ідеї безкомпромісового змагу за УССД, під прапорами націоналізму і християнства, під прапорами Володимира Великого, Св. Андрія Первозванного, Апостола Христового, який висловив пророцтво, що з київських гір засяє благодать Божа, і тим поклав Богом данні основи під патріярше завершення наших обох християнських Церков.

Споглядаймо отже сьогодні зором нашої душі на Воюючу Україну, на наші катакомбні Церкви, на Організацію Українських Націоналістів, дороговказ і орієнтир у боротьбі України. ОУН має у своїй світоглядній і програмовій основі християнські ідеали, тому також через те такий безоглядний бій проти неї веде безбожницька Москва. Недаремно нещодавно Черненко заявив, що найбільшим ворогом Союзного Союзу є націоналізм і релігія.

Чи не застановляє нас, що як причину відмови від участі в Олімпійських ігрищах Арбатов відкрито подав факт, що торік у Вашингтоні торжественно, з президентом Регеном, відмічено Тиждень Поневолених Націй і 40-річчя АБН, чим Арбатов признав, де є Ахіллева п'ята, найслабше місце імперії безбожників і народобивців.

Москва подас, що їй перешкоджають брати участь в Олімпійських ігрищах — пляновані демонстрації національних груп, у тому української. Аж такий страх Голіята перед наступаючим Давидом?! Москва має одночасно страх перед різнонаціональними атлетами з ССРСР, які раді б вибрати волю у свободолюбній країні Вашингтона!

Нарешті колоніяльна тоталітарна безбожницька народодубивча імперія зрозуміла суть Олімпіади. Варварській імперії не місце серед вільних націй! Вона ж веде безпереривну війну проти поневолених націй і війну криваву, збройну! Це клиня зі світлик олімпійських традицій античної Гелляди.

Мільйонові наклади большевицьких газет в ССРСР та телебачення атакували ОУН-АБН, зокрема президента Регена за його мужні слова, висловлені минулого року: „Ваша боротьба це наша боротьба. Ваші мрії це наші мрії. Ви є сумлінням вільного світу. Прийде час, коли Україна буде вільною”. Москва стратила нерви! І добре, що розгублена, поінформувала поневолені народи про те, що ми тут діємо, що ми захищаємо інтереси поневолених націй, інтереси України.

Дорогі земляки, дорога молоде,

Скеруймо нашу увагу на Україну, допоможім їй у цьому страшому бою її проти русифікації, проти воюючого безбожництва, проти

З Шевченка набирайте карности, відшукайте квіти краси, а будете краці і зблизитесь до сходу нашого сонця, і всі ми опинимось в вільній соборній великій Україні!

Василь Стефаник

катувань її борців, проти етноциду, скріпім її боротьбу за розвал тюрми народів і знищення комуністичної системи!

Одночасно пам'ятаймо, що вже не цілих чотири роки відділяють нас від святкувань найсвітлішої події в історії України — тисяча років від офіційного хрещення України, бо християнство існувало вже з своїми єпископами в південній Україні в 4-5 столітті.

Чи дійсно робимо все для цього найбільшого торжества? Я радю, коли бачу тут Владик обох наших віровизнань: Високопреосвящених Константина й Іннокентія. Це наша надія, що екуменізм в нас заісновує на ділі. Й екуменічно мусимо відзначати тисячоліття християнської України! Пам'ятаймо, що це не лише українська релігійна урочистість, але українська національно-державно-релігійна. Нещодавно в Європі ми бачили в телебаченні, як большевицько-загорський дезінформ діє: наше тисячоліття починає Москва засвоюванням — грабіжжю наших соборів, наших ікон, Почаївський і Мукачівський собори й Вишгородська ікона, і Київська і сотні інших, — все це вже представлене Піменом, як російське у виданні люксового альбому Загорськом з приводу тисячоліття. А Пімен зложив таку заяву: Міллінієм християнства — це тисячоліття російської нації, російської державности, російської культури, російської літератури. Наш затяжний бій за правду, проти московської брехні вже розгорається.

Перед нами велике завдання: величавим зовнішньо-політичним актом чи акцією розкрити загорську і большевицьку брехню, показати світові правду, видати на різних мовах мартірологію наших Церков, нашу гагіографію і героїкографію наших мучеників і героїв за Христа й Україну, історичну документацію на різних мовах світу про християнську Україну, відібрати загарбане у нас.

Наші Церкви мусять діяти екуменічно, бо коли Св. Андрій сповіщав пророцтво на київських горах, коли Св. Ольга приймала християнство, чи Володимир Великий Святий запровадив християнство як національну релігію, — тоді була єдина українська християнська Церква! Мусимо діяти в душі Апостола Христового,

післаного в Україну, і рівноапостольного володаря України, який не знав жодних релігійних роздорів, а знав єдину святу християнську Україну!

Орвелл заповів переломовим в історії світу 1984 рік, але ми уважаємо, що переломовим повинен бути 1988 рік, бо може з Божого веління — це буде рік воскресіння України, рік розвалу большевицької безбожної російської імперії і тріумф Воскреслого Христа на воскреслій християнській Україні мучеників і героїв!

І дасть Бог, що може наш старенький Патріарх Мученик Йосиф ще побачить — після своїх терпінь на російській каторзі — з нами спільно вільну християнську Україну, а дух Великого Митрополита-Мученика Липківського тріумфально вітатиме над Соборною Суверенною Українською Державою!

Київ станув проти Москви, Свята Софія і Святий Юр — проти Кремля і Загорська!

Слава Героям і Мученикам за Христа і Україну усіх часів нашої історії!

1000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСИ І РОСІЯ

У західнонімецькому релігійному, дуже поширеному журналі „Дер Христліхе Остен” „Християнський Схід” була надрукована московська дезінформація, нібито 1000 років тому, в 988 році — була охрещена за Володимира Великого не Україна-Русь, а... Росія. Там поміщено малюнок, як князь св. Володимир Великий хрестить у Почайні (притоці Дніпра) у Києві народ, але підпис каже, що то — „Великий князь Володимир — засновник Російської Церкви”.

Проти такого дезінформу вже були відповідні протести. Однак, все ще можна помітити на Заході, що чимало осіб і організацій чужинців через незнання, або ж під московськими впливами схильні сплутувати Україну з Росією.

СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ
НА
ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА”

АНТОЛОГІЯ „КИЇВ”

Статті: Д. Донцова, С. Мішка, С. Вожжаківського, І. Левадного, Любомира Рихтицького. Поезії про Нескорену Столицю

НЕСКОРЕНОЇ УКРАЇНИ
понад 50 поетів!

Короткі біографічні дані; у Антології на 128 сторінок — цінні фотодокументи з Києва.

Зредагував Л. Полтава

Видання АУДК у ЗСА при фін. допомозі ООЧСУ.

Один примірник лише 5 ам. дол.
Замовлення ласкаво шліть на:

O O D F U
“Antolohia”
136 Second Ave.
New York, N.Y. 10003. U.S.A.

АНТОЛОГІЯ „КИЇВ” — ПЕРШЕ
ВИДАННЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
КУЛЬТУРИ — НА ПРОСЛАВУ СТОЛИЦІ!

Двокольорова мист. обкладинка

МОСКОВСЬКІ „ДЕЗІНФОРМ”

Чи з незнання, чи таки з московської відомої вже в світі нахабності — у журналі видання „Ам. Експресс” з 1984 року „Аляска” (для пропагування туризму) поміщено на 41-й сторінці кольорове фото молоді в танці з таким підписом: „Присмі російські танцюристи у Сіті на Алясці”.

Усі ті танцюристи (є й перевдягнені під мужччи жінки) — зодягнені в барвисту українську ношу, з шароварами, вишивками, стрічками, корсетками тощо.

„ВСТАВАЙ, ХТО ЖИВИЙ, В КОГО ДУМКА
ПОВСТАЛА,
ГОДИНА ДЛЯ ПРАЦІ НАСТАЛА!”...

Леся Українка

Инж. Антін Куштинський

СВЯТО ВОЛОДИМИРА — СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

(ДО 1.000-ЛІТТЯ ХРЕЩЕННЯ РУСИ-УКРАЇНИ)

... „Всі тривкі держави та великі культури розвивались з розвитком релігії і падали з її упадком. Бо, крім релігії, немає вищої сили для побороення моральної і соціальної анархії, джерела якої лежать в примітивній, релігією неопанованім містицизмі, руйнуючим своєю анархічністю всі культури і всі держави”...

Вячеслав Липинський

Святий Володимир Великий, як голова Київської держави, був високо шанований не лише своїм народом, але й представниками головніших держав того часу, які поважали й подивлялися велич Київської Русі-України під його кермою. Тоді чужинецький світ вважав і називав нашого володаря землі Української не інакше, як королем або імператором. Так його величав і київський митрополит Іларіон. А посли Володимира до жучих держав звалися „послами руського короля”. Тільки потім, за кілька сот літ чужого над нами панування, історія, писана під впливом заздрісної Москви, почала називати всіх наших монархів, а в тому і Володимира Великого, нижчим титулом — „князями”. Це увійшло в невідповідну звичку і по цей час...

Які ж були причини такої слави святого Володимира? Яке епохальне значення особи цього велетня історії, який панував на Київському престолі в роках 980-1015, що лишилось для нас актуальним і до нині? Стараємось відповісти тут на це якнайкраще.

Володимир Великий, як мудрий володар, розумів, що найбільшою і вічною силою для людини — духовної істоти, створеної по образу й подобию Божому, є релігія. А маючи діло з освіченими представниками християнського світу, побачив перевагу християнства над поганством і рішив та владно здійснив охрещення українського народу, що було вже підготоване рівноапостольною княгинею Ольгою. На тій вічній силі християнського віровизнання в одній

Церкві Володимир Великий об'єднав усі племена „руські”, які до того часу були роз'єднані різними поганськими віруваннями.

Здійснивши на основі єдиної Християнської віри ідеал соборності свого народу, Володимир підніс на тому тлі духовну культуру та освіту свого краю до рівня інших європейських народів. З державами тих народів Володимир тепер зміг нав'язати добросусідські відносини дипломатичного й господарського характеру, як рівний з рівним, а не підлеглий волі чи вищості сусіда. Таке наставлення свого владного „Я” у зносинах з потугою того часу — Грецькою імперією Володимир Великий виявив навіть ще перед охрещенням України, коли зумів примусити грецьких імператорів віддати в подружжя з ним грецьку царівну. У Києві за св. Ольги, вже були тоді християнські церкви. А це в ті часи означало, в теперішній мові — дипломатичною перевагою або великим політичним авторитетом у міжнародних відносинах.

Володимир Великий міг так поступити тому, що вже встиг зорганізувати сильне військо, що показало себе чужинцям своїми перемогами над грецькою Тавридою (Корсунем). А Володимир любив своїх „дружинників”, і літопис згадує про те, як він нагороджував їх за ті успіхи („срібними ложками”, бо в ту сиву давнину так відзначали заслужених героїв. Медалів і орденів тоді ще було надумано). Він розумів, що така держава може утриматись могутньою і визнаваною іншими державами, коли тільки вона матиме своє добірне військо.

Ще одну необхідну основу для існування самостійної держави здійснив Володимир Великий — господарське упорядкування економічного й соціального життя громадян держави. Він підтримував бідніші прошарки, за що вони свого володаря називали „ясним сонечком”. Було запроваджено використання природних багатств для своїх потреб, а не експлуатацію їх для чужинця. Все це назовні виявилось ви-

даванням власної повноцінної валюти: Володимир чеканив свої „гривні” з зображенням історичного знаку тризуба, який — згодом — з прийняттям християнства став державним гербом.

Так святий Володимир дав нам п'ять основ для утвердження своєї Української Держави: християнська віра, соборність українських земель, сильне своє військо, достоїнність у зносинах з чужими державами та упорядкування господарського життя країни в інтересах свого народу.

Це є той епохальний заповіт святого Володимира Великого, який кличе наслідувати його в сучасних стремліннях і в боротьбі нашої нації за свою самостійну державу. Тому свято Володимира, що його вшановуємо 28-го липня, можна б назвати святом Української Державної Ідеї.

Інші християнські народи мають своїх історичних святих і вважають їх за своїх духовних патріотів і так по-державницькому відзначають ті дні. Мадяри мають св. Стефана, який також запровадив християнство на угорській землі. Грузини мають свою святу Ніну Просвітителку. Болгари — своїх святих Кирила й Методія, просвітителів слов'ян. Чехи святкують свого святого князя Вацлава.

Але жнаш святий Володимир Великий перевищив ці приклади згаданих християнських народів. Бо ж він дав той епохальний приклад будівництва держави, і тому він є не тільки історичним нашим святом, але й великим державним ідейним провідником, що лишив нам заповіт для нашої визвольної боротьби й будівництва своєї незалежної держави в сучасну та надходячу добу нашого ренесансу, яка, віримо, з Божої волі наступить. Тоді згадаємо той заповіт Володимира Великого, щоб не повторювалось те, що мали ми за 1917-1918 років.

**

Для науки згадаймо перші початки новітнього відродження української державності ще не так давніх часів. Чи перші будівничі політики тих часів скористалися з того історичного прикладу й науки-заповіту Володимира Великого?

Питання про значення релігії при будівнан-

ню державного життя нації зустріло негативне наставлення нашого першого, соціалізуючого українського уряду. Своє відношення до цієї ідейної справи висловив соїм „крилатим” словом сам Секретар Внутрішніх Справ Української Центральної Ради Вол. Винниченко: „Ми будемо державу без попа й без кадила!”.

Справу організації свого регулярного війська той же перший над уряд зовсім не дооцінював, — виступав проти М. Міхновського і С. Петлюри, — не бачив у тому потреби, хоч в той час серед українських вояцьких мас колишньої російської армії та серед Українського Вільного Козацтва панувало патріотичне піднесення до боротьби проти московських і місцевих большевиків, вороже наставлення до державного відродження України. Замість регулярної армії наші політичні чинники в особі керуючих справою війська ставили своїм ідеалам створення якоїсь „народної міліції” і видали наказ про демобілізацію військових частин та сприяли антимілітарній пропаганді й агітації.

Ідею соборности українських земель було проклямовано Українською Національною Радою поставшої тоді Західньої Української Народної Республіки в Станиславові — та було „прийнято до відома” універсалом Директорії УНР в Києві. Одначе, ту ухвалу було зневажено при договорі з Польщею, бо тим договором великі простори українських західніх земель — нехай навіть із тимчасових, тактичних мотивів — було віддано Польщі (договір самоанулювався, бо такої Польщі вже не існує).

Крім того, наші провідні керуючі соціалістично-лівацько-ліберальні чинники Української Центральної Ради не поривали з ідеєю федерації, тобто фактично політичної й адміністративної підлеглости Москві та її політиці. Це позначилось навіть у ЧЕТВЕРТОМУ Універсалі УЦРади з 22 січня, яким проголошувалось самостійність України, але в кінці (в заключенні) того Універсалу сказано, що Українським Установчим Зборам належатиме рішення справу... ПРО ФЕДЕРАТИВНИЙ ЗВ'ЯЗОК З РОСІЙСЬКОЮ ДЕРЖАВОЮ.

Що ж до впорядкування народного господарства, то перші рішення провідних політиків

Богдан Лівчак

„ 3 НАРОДОМ І ДЛЯ НАРОДУ” ...

Читаючи звіти — протоколи з нарад Головного Уряду УНС, бачимо, під яким обстрілом є головні урядовці, а в першу чергу головний передсідник УНС. Це не є вислідом злої волі, тільки його політиканства і розбивання одноцілого українського суспільно-політичного життя в Америці.

Кому потрібна УАКРада — цей новотвір, який „воплотився” 1-го жовтня 1983 р. гейбі наслідниця мертвонародженої попередниці, т. зв. „Асоціації”? В час того „воплочення” один із „торців” мав сказати до зібраних, що то зійшовся „цвіт демократії”.

Другий із зібраних висловив застереження щодо назви новотвору: він не радив називати

уряду Української Центральної Ради про скасування приватної власності на землю та про соціалізацію господарських дібр разуче говорили про неминучу шкоду і неминучі розрухи між хліборобським населенням. Бо ж такі накази були неприродні для України, а були позичні від „старшого брата” — комуністичної Москви.

Вже з такого короткого, загальниково пригаданого порівняння приходиться признати, що історія творення Української Держави Володимира Великого не була наукою для українських діячів відродженої України новітніх часів.

Пізніші старання змінити ті наставлення і навіть активні заходи радикально зробити корективи до тих історичних хиб вже не вдалося направити. Ворог встиг зорганізуватись і з тих хиб скористався: Україна знову опинилась в під'яремному стані, під „московським караулом, у тюрмі” ...

Тому заповіт Володимира Великого залишається історичною наукою й будуючим прикладом для наших стремлень і боротьби за визволення, коли і світова ситуація принесе можливості таки постати Українській Самостійній Соборній Державі. В це ми глибоко віримо, за це змагаємось.

„радою”, бо, мовляв, уже тих „рад” було аж забагато, і сліду по них не осталося ...

„Творці” тим не журяться: „Бог дав діти, то дасть і на діти” ...

Щось таке, як із Комітетом вшанування жертв московського геноциду. В пресі були списки, були числа, але про суттєве читаємо у „Свободі” від 25 січня 1984 р.: „Фінансовий референт і голова Комітету у своїх заввагах висловили окреме признання Українському Народному та Братському Союзові за їхні „фінансові турботи”, яким треба в поважній мірі завдячувати ці рідкісні фінансові успіхи”.

Як приповідка каже: „Мудрій голові досить слові дві”. Чи треба багато розписуватись, щоби зрозуміти суть справи, які вони насправді, оті „рідкісні” фінансові успіхи”.

Ми вже давно чули про 2.000 дол., які УНС виплатив на цілі Комітету за „правопорядок”. А чийм коштом були друковані відозви про датки на Комітет у Вашингтоні.

Ось так „господарюють” народними фондами, не приклавши до нічого рук.

А як розуміти поступування заступника голови УНС, д-ра Куропаса, який у невідповідний спосіб „дораджує” головному радному В. Дідюкові резигнацію. Однак, цей головний радний облив гейбі зимною водою пана доктора, заявивши, що він йому (заступникові голови) тієї приємності не зробить, бо він мусів би потягнути за собою понад три тисячі членів, яких він записав до УНС і яким він, запевшуючи їх, говорив, що УНС є соборницька українська національна установа. Коли б він вийшов із Союзу, то він мусів би тим людям сказати, чому він це зробив — отже покищо він цього не зробить.

Багато інших справ порушив головний радний В. Дідюк. Чому багато людей виходять зі Союзу, є спад членства? Питався голову УНС, чи він має змогу і час очолювати і цей новотвір, наслідницю мертвонародженої „Асоціації”?

Із касового звіту довідуємося, що фін. стан УНС

Ол. Дорда

ЧИ МИ НІЧОГО НЕ ЧИТАЄМО?..

Т-во Дивізійників у Філядельфії звернулося до громадянства з проханням скласти гроші хворому на параліч п. ген. Григоренкові і, захопивши людей доброго серця, збрало поважну суму (7.000 дол.) з важко запрацьованих заробітків емігрантів, яких ніхто інший, як москалі примусили покинути рідну землю. Ця дуже похвальна риса української милосердної людини і за те її можна тільки подивляти. Але тут приходить застанова: до кого можна віднести той шляхетний відрuch? Думаємо, що до осіб, які нам не робили кривди. Чи П. Григоренко заслужив на нашу благородність? Чим?

Чи тим, що народився в Донбасі, який москалі населявали людьми неукраїнської національності, щоб легше було цю багату землю завоювати? Чи, живучи в Україні, мав якийсь кровне сердечне відношення до тієї землі? З його спогадів і заяв у пресі виходить, що його відношення до України було як не вороже, то байдуже, чуже. Не почував себе українцем. У його селі впливав на нього в молодості москаль-священик Донской. Вже маючи 16 років, став завзятим комсомольцем, який розкуркулював селян своїх околиць. Про навчання в Харківській військовій школі він нічого не пише, але факт, що після її закінчення Григоренка вислали до партійної вищої школи насуває припущення, що його партійна діяльність заслуговувала на увагу. Він одружився і мав трьох синів, про яких зі спогадів виходить, що вони живуть у Москві. Одружившись удруге, придбав собі московську патріотку, партійну діячку, яка їздила разом з ним на фронт. Син, мабуть від того подружжя, приїхав і живе в Америці, української мови не знає. А сам ген. Григоренко бував у Карпатах, де діяла наша УПА.

Не можна мати претензій до тієї московської родини, але дивує нас те, що Григоренко, приїхавши до Америки для операції старечої хвороби, звернувся до українських лікарів. Отримавши лікарську опіку і матеріальну допомогу від українських організацій, назвав добродійного українця — американським лікарем, що

звучало дивно в устах „українця”, за якого себе подавав. Не дементуючи віри в те, що він українець, Григоренко повів двоплянову політику: беручи гроші від українців, він зв'язався з середовищем жидівського щоденника москвофільського напрямку („Новое Русское Слово”). Там друкував „гельсінкські” матеріали, та, заприятлившись з редактором, віддав з щирого серця 50 доларів на потреби редакції з тих грошей, які йому давали українці. Та це ще не було б таким разючим виявом його душі. Виступаючи на українських зборах, академіях Голоду та Панахиді в Бавнд Бруку, він говорив, що „голод був всюди, не лише в Україні, та був спричинений економічними потребами”, отже залперечив страшну правду, з наміром вибілити спрчинників голокосту нашого народу. Окрім інших підозрілих думок, висловив певність, що московська імперія перестала існувати в 1917 році, а є тепер комуністична імперія, а московський народ є „колоніальним народом”. Не менш нахабним висловом його є, що „провінційні націоналізми” заважають визволенню народів ССРСР”. Тими словами він виявляє зарозумілість і єдиносідлімські переконання пересічного неінтелігентного московського шовініста. Ці свої погляди старався просунути, як політичну концепцію в політичне життя нашої еміграції — злочасну концепцію „партократії”.

Вигнані з ССРСР тисячі найновіших емігрантів з великою енергією закладають в Європі та особливо в Америці нові життєві вогнища та політичні партії. Григоренко пройшовши успішно операцію, призначив себе лідером нової організації — Закордонної репрезентації захисників Гельсінкських умов. Рівночасно — московської групи і української. Стати лідером такої організації зовсім легко: не потрібно ні виборців, ні навіть згоди інших претендентів, що також оголосили себе представниками в'язнів, яким пришили фіктивні „гельсінкські” справи. Так як і інший „лідер”, Л. Плющ, Григоренко їздив на конференції до Београду та Мадриду і там виступав вже не як українець,

а як москаль. Головне, що вдалося на цю московську репрезентацію набрати наївних українських емігрантів. Як він добрався до наших кишень, це вже справа „ловкості рук"... Але тут виринула ще одна не зовсім чиста історія. Зразу після приїзду до Америки Григоренко признався в інтерв'ю в „Нью-Йорк Таймс", що він воював у Карпатах в 1945 році, і це передрукувала „Свобода". Опинившись серед українців, пробував заперечити власні слова, і вже в „Спогадах", що вийшли у французькому перекладі, поспішив заповнити читачів, що „Господь охоронив його від тих звірств, які вчинила червона армія в Карпатах, яка „червоною мітлою" мала прочистити Карпати від українських повстанців та від відданого своїм оборонцям населення.

Переклавши „Спогади" на англійську мову, Григоренко випустив у видавництві „Детінс" в Нью-Йорку вже їх у оригінальній московській мові, під незвичайним наголовком „В підпіллі можна зустріти лише щурів"... І тут вже, не рахуючись з українським читачем, щиро „сознався" іменно в діяльності отієї „червоної мітли", якою він як начальник штабу дивізії „брав" Карпати (стор. 304).

Він пише: „Рішив їхати з району Станиславова до Делятина, де був розташований штаб дивізії (через Коломию)... Я начальник штабу, значить не лише керівник керуючого дивізією органу, але й відбитка команди дивізії"... (стор. 305).

Один розділ тих спогадів має назву „Четвертий український". У ньому описує Григоренко свою діяльність у Карпатах в році 1945. На сторінці 306-ій є такий опис воєнної діяльності підполковника Григоренка: „Дивізія знаходилася в обороні... противник — венгри, (себто угорці) — також не мав ані сил, ані бажання наступати... Вечором 18 квітня 1945 року, значить 7 місяців після мого прибуття в дивізію, я був у 151-му полку... 19 квітня зранку почав готувати операцію для здобуття височини... Гармати були наведені на місце пригатованої атаки. Методичним вогнем вони почали нищити позиції ворога... мені попала в руки листівка з Першої світової війни, на якій була зображена гора Маківка, на яку в 1914 р. ішла

московська армія". Цей верх 1945 року мав зайняти Григоренко. Він пише: „Вся увага на Маківку! Не допустити несподіваного нападу на верх і дати противникові незаметно відійти з його позицій!... Противник відходить... 129 полк пішов досить скоро вперед. Появилися полонені (якої національності? — прим. перекладача) ... Доцільно буде втримувати верхи Карпат... Важливі були Карпати — воєнно-промисловий район... отже очищувати Карпати від противника можна було лише силою... (який противник залишився, як венгри відійшли?)... „Щоб не випустити противника, треба створити сильну ударну частину, кинути її по шосе на Ясіння і далше на Рахів" (стор. 317)... „Коли наша дивізія ввійшла до Берегова, я звертався до людей в їхній рідній українській мові" (стор. 333)... Зараз у Берегові збудована психіатрична лікарня, в якій мучили Йосипа Терелю, що відбув 14 років в концтаборах і тюрмах за те, що тоді ще хлопчиком помагав українським повстанцям"... (334 стор).

На стор. 335 Григоренко згадує про заходи для знищення повстанців. Москалі вирубували ліси в Карпатах, і нині карпатські ліси винищені і виникає невідхильна ерозія ґрунту. Григоренкові сьогодні, пишучи про це, боляче згадувати... (а тоді не було боляче?)... Друга дружина Григоренкова, Зінаїда, була з ним на фронті медсестрою і навіть привезла до чоловіка старшого сина. Син також воював і отримав орден за відвагу. Так що ціла „українська" родина воювала в Карпатах з нещасним „противником", якого Григоренко називає раз венгром, раз кимсь, хто розмовляє „правдивою українською мовою". Також розповідає він про те, що він вербував з місцевих українців добровольців у Червону армію. З неясних і часто перекручених географічних назв, читач довідується, що „бої ішли близько словацької границі" в Карпатах"...

Було б несправедливо осуджувати Григоренка за вірну службу рідному російському народові, улюбленому Сталінові і пізніше Брежнєву. Він патріот і своєї „родини", і рідної партії. Його стійкості можна лише позавидувати. Такі люди були і є підпорою „родини" й уряду. Коли він сьогодні нам намагається представити себе

Перед початком студент університету Лонгін Бучацький відчитав написану промову проф. Омеляна Огоновського, оркестра відіграла симфонію М. Вербицького і далі відбулась вистава з широким використанням етнографічно-побутового матеріалу.

5 травня 1864 року було виставлено вперше в Галичині „Назара Стодолю” Тараса Шевченка і повторено 18 травня.

Дальшими виставами були: „Сватання на Гончарівці”, „Щира любов” і „Шельменко-денщик” Григорія Квітки-Основ'яненка, „Наталка Полтавка” і „Москаль Чарівник” Івана Котляревського, „Чорноморський побит” Якова Кухаренка, „Опікунство” Рудольфа Моха, „Підгір'яни” і „Сільські пленіпотекти” Івана Гушалевича, „Верховинці” — переробка драми „Карпатські гуралі” Юзефа Коженювського в редакції Павлика Свенціцького і Д. Лозинського, „Заручини напوماцки” Івана Наумовича, „Настася” Володимира Ільницького.

Професійних сил у театрі було мало і тому Бачинський набирав талановиту молодь і виховував її. Кращими акторами першого періоду праці театру були: Омелян і Теофіля Бачинські, Павлин Свенціцький, П. Стажурський, Ю. Нижанківський, Антін Моленський Юрчакевич, Лукасевичівна, М. Контецька, Теофіля Романович, Іванна Королевич, М. Душинський, А. Люсіневич, Л. Натурський, Володимир Плошевський, Степан Стефурак, Іван Гриневецький, Кость Підвисоцький, Іван Біберович.

В 1867 році через непорозуміння з „Руською Бесідою” Бачинський залишив театр і, забравши зі собою кількох акторів, поїхав до Кам'яця-Подільського і заснував там власний театр.

Директором львівського театру став один з артистів, Антін Моленський, який пробув на цій посаді до 1872 року, коли до Львова повернувся Бачинський і йому знову передали театральне керівництво. Але він пробув коротше одного року і відійшов. Директором знов став Антін Моленський. Тим часом такі часті зміни дирекції, спричинені різними дрібними непорозуміннями, негативно впливали на працю театру.

В 1874-1880 роках директором театру була українська діячка, п-і Теофіля Романович, яка

всіляко старалась підібрати добрий склад акторів і освіжити репертуар новими поставами. Тоді виставляли п'єси Сидора Воробкевича, Юрія Федьковича, Корнила Устияновича і Миколи Гоголя. Режисерами були Лев Натурський і Іван Гриневецький.

В 1875 році, коли приїздив з-над Дніпра видатний діяч українського театру Марко Кропивницький, було відновлено п'єсу „Назар Стодоля”. На виставах театру в Тернополі відбувся гостинний виступ Кропивницького в ролі Хоми Кичатого, а в черговій виставі — в ролі Назара, а Хому грав Іван Гриневецький.

Коли в 1879 році виникли нові неполадки, режисер Іван Гриневецький і провідний актор Іван Біберович залишили театр. В 1880 році директором знов став О. Бачинський. Тоді, в 1881 році вперше в Галичині було виставлено оперу „Запорожець за Дунаєм” Семена Гулака-Артемовського і знову відновлено „Назара Стодолю”. Відтоді цю п'єсу виставляли щороку в Шевченкові дні і роля Назара була однією з перших сценічних ролей Леся Курбаса.

В 1882 році Бачинського в театрі замінили Іван Біберович і Іван Гриневецький. Вони зуміли зібрати в театрі найкращі артистичні сили. Тоді виступали: Степан Стефурак, Кость Підвисоцький, Владислав Плошевський, Сенецький, Кожикевич, Іванна Біберовичева, О. Підвисоцька, Пяцеська, Танська (згодом Осиповичева), Стефуракова.

27 березня 1889 року в залі „Фрозін” у старому будинку готелю Жоржа у Львові виставою „Маруся” були відзначено 25-ліття українського театру. Поет Олександр Колесса вистав ювілей театру спеціально написаним віршем:

І чверть століття вже літас
Наш геній по землі Данила!
І хоч приюту він не має,
Хоч супротивна хуртовина
У очі б'є і ломить крила,
Живе, живе і не загине!
Вже чверть століття наша сцена,
Мов чисте зеркало народу,
Показує нам нашу долю —
Немов з могили пробуджена

Стара бувальщина встас,
І бачим, як тяжкі крамоли
Князь нишком на князя кує,
Як стогне люд наш у неволі,
Козацтво як за волю б'ється,
Як наша кров невпинно лється
Та червонить чужі поля...

Коли в 1889 році Гриневецький несподівано помер, Біберович керував театром до 1893 року. Керівники мінялись. У 1901-1904 роках директором був Михайло Губчак. Один рік 1905-1906 режисером був Микола Садовський, який разом з Марією Заньковецькою побував у Галичині і своєю працею у львівському театрі чимало сприяв значному покращенню його вистав та великому піднесенню театральної культури в Західній Україні.

В 1906-1912 роках директором був Йосип Стадник, який широко запровадив оперовий репертуар. Тоді вперше були виставлені опери: „Фавст“, „Продана наречена“, „Жидівка“, „Мадам Батерфляй“, „Кармен“, „Євгеній Онсгін“, „Оповідання Гофмана“, „Травіята“, „Сицилійське парубоцтво“ („Сільська честь“), „Галька“, а також „Роксоляна“ і „Катерина“.

У дальшому періоді діяльності тетру виступають нові акторські сили: І. Ляновська, Фільомена Лопатинська, Степан Янович (батько Леся Курбаса), Василь Юрчак, Софія зі Стечинських Стадникова, великі актори Іван Рубчак та Катерина Рубчакова, Василь Коссак з дружиною, що була сестрою Софії Стадникової, В. Сенік Петрович з дружиною з дому Кравчуківною, Амброзій Нижанківський, А. Шеремета, Амвросій Бучма, Катря Пилипенко з Таганрогу, Лесь Курбас, Петро Сорока, сестра Рубчакової Дякова, Данчак.

В 1913-1914 роках театр провадили Роман Сірецький і Степан Чарнецький. На сцені йшли також твори І. Франка, Осипа Барвінського, Омеляна Огоновського, Григорія Цеглинського, Олесья, Василя Пачовського, також опери і оперети.

У Стрию в 1941 році виставою „Сонце руїни“ Василя Пачовського театр відзначив своє 50-ліття. Перед виставою Степан Чарнецький проголосив на честь ювілею:

Гей, бачить вас душа моя й уява,
Як ви пішли у позолоченій короні,
А понад вами йшла й шуміла слава
І розпливлась на нашім небосклоні —
Народина української сцени!..
Ні королівські строї, ні соболи
Тоді не шелестіли над тобою,
А тільки тихі придавлені болі
І тільки тіні з поля поту й жалю
Тобі співали заколисну думу.

Війна 1914 року застала театр на гостинних виступах у Борщеві на Поділлі. З початком російського наступу артисти розійшлися у різні сторони. Залишене театральне майно, декорації, вбрання, театральна і музична бібліотека, що збиралась роками, загинула. Після війни створити знов стаціонарного театру не вдалось, були лише мандрівні трупи, які об'їздили Галичину з виставами аж до 1939 року.

На Наддніпрянській Україні від 50-60-х років минулого століття були аматорські гуртки, пересувні театральні колективи, а згодом і високостефцькі театри Кропивницького, Старицького, Тобілевича, Садовського, Саксаганського, але всі вони мали мандрівний характер, без сталого приміщення, аж щойно в 1907 році Микола Садовський, винайнявши Троїцький Народний Дім у Києві, створив перший український стаціонарний театр на Наддніпрянщині.

ЗБУДУЮТЬ „У НЕБІ“ КОСМІЧНУ СТАНЦІЮ

Обидві палати Конгресу ЗСА схвалили план і виділили великі суми грошей на планування, дослідження й будову першої в світі — американської космічної станції у міжпланетному просторі. Коли все йтиме за планом, то така космічна станція з приладами і з людьми, які зможуть там жити і працювати, буде вже над Землею у 1992-му році.

Це буде величезний крок вперед — для Америки і людства — в освоєнні космічних просторів. Така небесна станція буде дуже важливою і в ділі оборони вільного світу.

ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ ДО КРАЩОГО ЗАВТРА!

1-ий УКРАЇНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ШАДНИЧИЙ БАНК

"П Е В Н І С Т Ь"

ВСЕСТОРОННЯ БАНКОВА ОБСЛУГА

**Щадіть, позичайте та полегдуйте всі свої банком потреби
у найбільшій українській фінансовій установі**

Ощадності забезпечені федеральною агенцією до висоти 100 тисяч дол.

1st SECURITY FEDERAL SAVINGS BANK

**936 North Western Avenue
Chicago, Illinois 60622
(312) 772-4500**

BRANCH:

**2166 Plum Grove Road
Rolling Meadows, Illinois 60008
(312) 991-9393**

ВСЕСТОРОННЯ БАНКОВА ОБСЛУГА

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА

В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

**ВИДАЄ ПОЗИЧКИ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА
ОРГАНІЗАЦІЯМ; СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І
ДЕШЕВИМ КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ
ЧЕКАМИ; УДІЛЯЄ НАЙДЕШЕВШИЙ
КРЕДИТ НА АВТА, МОРТГЕДЖІ,
ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.
СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Маємо кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.**

**Приймає ощадності і платить 7% дивіденди
Безплатне забезпечення ощадностей
Безплатне життєве забезпечення
до 2,000 дол.
Адреса:**

**SUMA (YONKERS)
FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N.Y. 10703
Tel.: 914-965-8560**

СТЕЯТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„БУДУЧНІСТЬ“

У ДЕТРОЙТІ

**СЛУЖИТЬ СВОЇМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗА-
ЦІЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИЧКИ НА АВТА,
ДОМИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІЇ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИЧКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ
ДО 10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧ-
КОДАВЦЯ. ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ 5 1/4%
ДИВІДЕНДИ**

**Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.
Ощадності забезпечені до всякої висоти.**

**Future Credit Union of Detroit
4641 Martin Ave., Detroit, Mich.
3011 Caniff, Hamtramck, Mich. 48212
Tel.' 843-5411**

ВІЛЬНА ОЛІМПІАДА 1984 РОКУ

Цього року в світі є кілька спортивних олімпіад, що вказує на світове розбиття сил. Головна Олімпіада відбудеться в Лос-Анджелесі в ЗСА. ССРС із сателітами бойкотує ту Олімпіаду, боячися, що спортсменці втечуть на свободу. Москва робить у себе іншу, сателітну „Олімпіаду” цього ж року: одну в ССРС, другу в Чехо-Словаччині.

У Америці вже відбулася спортова Олімпіада калік і недорозвинених, які також бажають змагатись і мають не абиякі успіхи.

Вільна Олімпіада 1984 відбулася в Торонті, заходами українців та представників інших народів АБН. Звідти, після олімпійських змагань представників поневолених народів, бігуни перенесли Смоленськ Волі аж до Лос-Анджелесу, де саме тоді тривав світовий з'їзд СУМ. Наша молодь демонструвала проти Росії.

ПОЛЬСЬКІ ЛИСТІВКИ ПО-УКРАЇНСЬКОМУ

В Україні нещодавно були підпільно розповсюджені листівки (летючки), надруковані польською вільною, підземною тепер профспілкою „Солідарність”. Листівки надруковані у двох мовах: по-українському і по-російському. У них закликається робітників у ССРС боротися проти комуністичного режиму і за свої робітничі права.

У ВАШІНГТОНІ — АНТИМОСКОВСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ 16 ВЕРЕСНЯ

Українська спільнота в ЗСА може гордитися величчям осягом побудови пам'ятника українському національному бардові і пророкові Тарасові Шевченкові у Вашингтоні. Пам'ятник Т. Шевченкові став місцем постійних прощ українців в ЗСА і туристів, які приїжджають до столиці цієї країни.

Цього року, в неділю 16 вересня, у 20-ту річницю відслонення пам'ятника колишнім президентом ЗСА, ген. Двайтом Д. Айзенгавером, українці Америки громадою поклоняться тому, хто став рушієм і символом нашого національного відродження, повернув історію України в новому напрямі, хто найповніше та найглибше оцінив славне минуле українського народу й передбачив його велике майбутнє. Цей поклик Т. Шевченкові буде одночасно виявом всегромадського протесту проти російщення України.

(Із заклику Комітету)

Алла Коссовська

НА БЕРЕЗІ ОКЕАНУ

Атлантик дихає... Неначе древній воїн
У латах срібних, впав навзніч і спить,
Без міри стомлений важким, звитяжним боєм,
І вже ніщо його не в силі розбудить:
Ні чайки дикий крик, ні вітру владний порив,
Ні промінь сонця золотим теплом, —
Могутні груди дихають простором,
Схилилось небо над його чолом.

Але не вірте в цей епічний спокій!
Набігли тіні раптом звідусіль
І зашумів, недобрий і широкий,
Розгін пінястих і блискучих хвиль.
Змітає все він на шляху своїм,
Кипить, немов казан з розтопленим сріблом,
І хто б на сміливця заборонити йому
Котить скажені хвилі на проломі?

32 000 ДОЛ. ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У Чикаго перший український федеральний банк „Певніть” на чолі з директором д-ром Ю. Кулясом, був ініціатором влаштування великого симфонічного концерту, що відбувся у травні ц.р., у „Сивік опера гавз”.

Прибуток із концерту „Певніть” повністю передав на цілоденну Українську Школу в Чикаго: 32 000 дол.

Український банк „Певніть” у Чикаго видатно допомагає українській науці і культурі за кордоном, а особливо рідному шкільництву, без якого з часом може зникнути українська мова й культура за океаном.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД — ЦЕ
ГОЛОВНА ЕКОНОМІЧНА ПІДПОРА ДЛЯ
ВЕЛИКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПРАЦІ УКРАЇН-
СЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕ-
РИКИ.